

Remissvar från RISE avseende Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall KN2025/02333

Sammanfattning av remissvar

Tack för möjligheten att lämna synpunkter på denna remiss.

RISE välkomnar att PPWR tydliggör riktningen för vad som kan betraktas som miljömässigt hållbara förpackningar. Samtidigt vill vi fortsatt understryka vikten av att lagstiftningen inte enbart ser förpackningen som en fristående produkt, utan även beaktar den tjänst förpackningen faktiskt utför. RISE anser att det är avgörande att behålla fokus på förpackningens roll - att skydda produkter och minska svinn, särskilt när det gäller livsmedel där det finns ett bindande mål från EU gällande matsvinn.

I den svenska implementeringen finns en risk att ett alltför stort fokus på materialåtervinning gör att förpackningens grundläggande funktion hamnar i skymundan. Om lagstiftningen inte tar hänsyn till detta finns det risk för ökad avfallsmängd och därmed större miljöpåverkan. Därför är det enligt RISE viktigt att lagstiftningen syftar till det slutgiltiga målet: att minska mängden förpackningsavfall.

RISE vill också betona vikten av att fortsätta samla in relevant data och noggrant följa upp effekterna av lagstiftningen. Genom att bevaka utvecklingen säkerställs att åtgärder verkligen leder till minskat förpackningsavfall och att lagstiftningen inte missar sitt syfte. För att uppnå detta krävs ett aktivt och transparent samarbete mellan alla aktörer längs värdekedjan, så att både kostnader och ansvar fördelas på ett tydligt och rättvist sätt.

Specifika synpunkter

Här följer några specifika kommentarer kopplade till samma avsnitt vars nummer står nedan.

1.1 avsnitt definitioner

- §8 ”flexibelt omslag” definieras som en engångsplastprodukt, men skulle även kunna vara gjord av annat material, t ex papper.

4.2.1 Krav på att förpackningar ska kunna återanvändas eller återvinnas, minimering

- Bestämmelserna ändras till att avse tillverkare eller importör och inte längre producent. Naturvårdsverket har **inte** utrett hur många nya aktörer som kommer att omfattas av hållbarhetskraven jämfört med idag, finns det risk för motstridiga tolkningar?

4.5 Hantering, producentregister, producentombud, producentens ansvar

- Det är oklart hur Naturvårdsverket har tänkt att lösa ombudsfrågan. Är det tänkt att producentansvarsorganisationerna ska kunna agera som ombud eller är det även andra aktörer?

4.6 Producentansvarsorganisationer

- Ökade krav på kvalitetskontroll av insamlat material och eftersortering leder troligen till ökade kostnader. Vem finansierar investeringar i ökad eftersortering för att få renare fraktioner? Om det är många krav som leder till avgiftshöjningar finns det risk för stora höjningar av de totala avgifterna – ska detta utredas?
- Det är ett bra förslag att producentansvarsorganisationerna kommer att ansvara för framtagning av information som är gemensamt för alla kommuner.

4.7.3 Insamling från hushåll och samlokaliserade verksamheter

- Bra att det säkerställs att implementering av standarden förutsätter att den utgår från relevanta förhållanden för svensk hantering av biologiskt avfall.

4.9 Retursystem

- Det retursystem för dryckesförpackningar (PET, Al-burk) som är etablerat i Sverige fungerar mycket bra, med höga återvinningsnivåer. Samtidigt vill vi peka på att en utökning av flergångssystem baserade på glas har sämre förutsättningar i ett geografiskt stort och glest befolkat land som Sverige, där transportavstånd och logistik kan innebära ökad miljöbelastning.

4.10 System för återanvändning

- Det finns även etablerade system för återanvändningsbara förpackningar, exv. SRS-backar, i remissen är det stor fokus på dryckesförpackningar – ska det gälla även andra förpackningar?
- Livscykelperspektiv och hygien- och säkerhetsaspekter behöver också tas i beaktande vid ev. utvidgning av återanvändningssystem för förpackningar.

4.16.1 Åtgärder för att främja återanvändning och påfyllning

- Behov av kontroll/tillsyn för att garantera att aktörer lever upp till befintliga krav om hygien och livsmedelssäkerhet, för att komplettera tillhandahållen information.

13 Sammanfattande konsekvensutredning

- Ekonomiska konsekvenser
 - För producenter/medlemmar/kunder uppstår ett investeringsbehov för eftersortering för ökad materialåtervinningskvalitet.
 - För kommuner kommer kostnader öka för att säkerställa kvalitet på de insamlade materialfraktionerna.

Övriga synpunkter:

Tydliggör definitionen av producent, tillverkare, etc. samt vilket ansvar som ligger på vilken aktör.